

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 166/2022-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Matúšom Mackom, Karpatská 804/10, Svidník, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Csp 35/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Csp 35/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **200 eur**, ktoré **je** mu Okresný súd Prešov **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Prešov **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **476,60 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. januára 2022 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Csp 35/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“). Sťažovateľ zároveň navrhoval prikázať okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, uplatnil si primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ si žalobou podanou na okresnom súde 8. októbra 2015 uplatnil od žalovaného (obchodná spoločnosť POHOTOVOSŤ s. r. o.) nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Okresný súd doručil právnenému zástupcovi sťažovateľa 9. novembra 2015 uznesenie, v ktorom vyzval účastníkov konania, aby sa v lehote 15 dní vyjadrili, či súhlasia s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania. Keďže sťažovateľ s takýmto postupom nesúhlasil, hlavne z dôvodu, že nepoznal stanovisko protistrany, na výzvu súdu nereagoval. Následne 27. januára 2016 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené upovedomenie o postúpení návrhu vo veci z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresnému súdu Bratislava I, keďže žalovaný vznesol námietku miestnej príslušnosti Okresného súdu Prešov. Podaním z 28. januára 2016 sťažovateľ namietal postúpenie veci z Okresného súdu Prešov Okresnému súdu Bratislava I a Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3 NcC 49/2016-59 z 29. septembra 2016 rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie veci je miestne príslušný Okresný súd Prešov. Po vrátení veci okresnému súdu je konanie vedené pod sp. zn. 11 Csp 35/2017. Uznesením z 3. marca 2017 vyzval okresný súd sťažovateľa, aby sa v lehote 10 dní vyjadril k vyjadreniu žalovaného, ktoré bolo súdu doručené 12. novembra 2015, uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Sťažovateľ ale uviedol, že všetky dôležité skutkové a právne okolnosti prípadu zahrnul do podanej žaloby, a preto na danú výzvu nereagoval. Z dôvodu následnej nečinnosti podal sťažovateľ 30. septembra 2021 sťažnosť predsedovi okresného súdu na prietahy, no predseda listom zo 4. novembra 2021 sťažovateľovi oznámil, že v predmetnej veci bolo rozhodnuté verejným vyhlásením rozsudku bez nariadenia pojednávania 8. októbra 2021 a momentálne prebieha realizácia jeho písomného vyhotovenia. Napriek tomu ku dňu podania ústavnej sťažnosti (18. januára 2022) nebolo sťažovateľovi doručené žiadne rozhodnutie okresného súdu. Dožiadaním na okresnom súde ústavný súd 3. marca 2022 zistil, že proti rozsudku okresného súdu z 8. októbra 2021 podal žalovaný 18. februára 2022 odvolanie a tento preto nenadobudol právoplatnosť.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdil, že došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a jeho práva na rozhodnutie v primeranej lehote. Sťažovateľ poukázal najmä na to, že v napadnutom konaní bol okresný súd od vrátenia veci z Bratislavy až do vyhlásenia rozsudku bez nariadenia pojednávania viac ako štyri roky nečinný. Sťažovateľ zároveň zdôraznil, že rozsudok okresného súdu mu nebol doručený ani v období troch mesiacov medzi jeho vyhlásením a podaním ústavnej sťažnosti.

4. Sťažovateľ sa domáhal aj finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur, čo zdôvodnil tým, že ako „obyčajný občan“ pociťuje v napadnutom konaní výrazné stresové vypätie z toho, že sa púšťa do sporu s ekonomicky, právne a so spoločensky silnejším protivníkom na účely získania finančných prostriedkov, ktoré od neho žalovaná obchodná spoločnosť „vymámila“. Samotnú sumu finančného zadosťučinenia určil s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva tak, že požaduje sumu 1 000 eur za každý aj začatý rok zbytočných prietáhov a toto obdobie určil v trvaní 4 rokov a 10 mesiacov.

II.

Procesný postup ústavného súdu a vyjadrenie okresného súdu

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 166/2022-14 z 23. marca 2022 ju podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

6. Ústavný súd následne výzvou z 25. marca 2022 vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti. Predseda okresného súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 27. apríla 2022 predložil vyjadrenie zákonného sudcu. Zákonný sudca vo svojom vyjadrení uviedol, že sťažovateľ je iba na okresnom súde účastníkov viac ako 20 konaní, preto sa domnieva, že je už skúseným účastníkom konania. Taktiež poukázal na to, že sťažovateľ je klientom advokáta [REDAKOVANÉ], ktorý okrem toho, že bol v napadnutom konaní úplne nečinný, obdobnými žalobami v rádovo stovkách sporoch týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa zavalil okresný súd. Zákonný sudca zároveň zdôraznil nepomer sťažovateľom požadovaného finančného zadostučinenia (5 000 eur) a sumy, o ktorú v napadnutom konaní išlo (96 eur), pričom sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti nevysvetlil význam sporu, ktorý sa vzhľadom na predmet konania javí byť iba symbolický. Okrem toho sťažovateľovi predseda okresného súdu v odpovedi na jeho sťažnosť na prietahy listom zo 4. novembra 2021 oznámil, že v napadnutom konaní už 8. októbra 2021 došlo k verejnému vyhláseniu rozsudku, preto sa domnieva, že podanie samotnej ústavnej sťažnosti (18. januára 2022) bolo zo strany sťažovateľa účelové iba s cieľom dosiahnutia finančného zadostučinenia. Napokon samotné odôvodnenie potreby priznať sťažovateľovi toto finančné zadostučinenie považoval za všeobecné, vágne a bez odôvodnenia, prečo by malo byť sťažovateľovi priznané nad rámec vyslovenia porušenia ním označených práv, a preto navrhoval, aby ústavný súd nevyhovel tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľa, resp. v prípade, ak by vyslovil porušenie sťažovateľom označených práv, aby mu nepriznal finančné zadostučinenie a ani náhradu trov konania.

7. Po doručení vyjadrenia okresného súdu ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby v prípade, ak by to sťažovateľ považoval za potrebné, zaujal stanovisko k vyjadreniu okresného súdu, ktoré mu v prílohe zaslal. Sťažovateľ a ani jeho právny zástupca sa v stanovenej lehote nevyjadrili.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s podaniami účastníkov dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno v tomto prípade očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Chronológia úkonov okresného súdu v napadnutom konaní

9. Ústavný súd nahliadnutím do predloženého spisového materiálu okresného súdu (11 Csp 35/2017) zistil, že okresný súd vykonal v predmetnej veci tieto úkony:

- Dňa 8. októbra 2015 sťažovateľ podal na okresnom súde žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.
- Dňa 4. novembra 2015 okresný súd zaslal účastníkom procesné poučenia a odporcovi aj žalobu.

- Dňa 12. novembra 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k žalobe spolu s námietkou miestnej príslušnosti.
- Dňa 22. januára 2016 okresný súd upovedomil sťažovateľa o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava I.
- Dňa 3. februára 2016 sťažovateľ podal námietku proti postúpeniu veci do Bratislavy.
- Dňa 25. februára 2016 bol súdny spis postúpený Okresnému súdu Bratislava I.
- Dňa 30. júna 2016 Okresný súd Bratislava I predložil súdny spis Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o námietke sťažovateľa proti postúpeniu veci.
- Dňa 29. septembra 2016 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3 NcC 49/2016-59 stanovil miestnu príslušnosť Okresného súdu Prešov.
- Dňa 10. novembra 2016 bolo už uvedené uznesenie Krajského súdu v Bratislave doručené Okresnému súdu Bratislava I.
- Dňa 7. februára 2017 bol súdny spis doručený naspäť Okresnému súdu Prešov.
- Dňa 3. marca 2017 bol sťažovateľ vyzvaný, aby sa vyjadril k vyjadreniu odporcu z 12. novembra 2015, a zároveň poučený o sudcovskej koncentrácii konania.
- Dňa 11. júna 2018 sťažovateľ oznámil okresnému súdu zmenu svojej adresy.
- Dňa 13. apríla 2021 sťažovateľ žiadal súd, aby konal vo veci.
- Dňa 22. septembra 2021 okresný súd vyvesil oznam o verejnom vyhlásení rozsudku 8. októbra 2021.
- Dňa 8. októbra 2021 okresný súd vyhlásil rozsudok č. k. 11 Csp 35/2017-79.
- Dňa 15. novembra 2021 zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku z dôvodu kovidovej práceneschopnosti.
- Dňa 15. decembra 2021 zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku z dôvodu čerpania dovolenky a starostlivosti o členov rodiny.
- Dňa 1. februára 2022 okresný súd expedoval rozsudok z 8. októbra 2021.
- Dňa 3. februára 2022 sťažovateľ vyčíslil trovy konania.
- Dňa 21. februára 2022 odporca podal odvolanie proti rozsudku.
- Dňa 3. marca 2022 okresný súd vyrubil odporcovi súdny poplatok za podanie odvolania.
- Dňa 9. marca 2022 sa sťažovateľ vyjadril k odvolaniu odporcu.
- Dňa 10. marca 2022 bolo vyjadrenie sťažovateľa doručené odporcovi.
- Dňa 5. apríla 2022 okresný súd vyhotovil predkladaciu správu pre odvolací súd.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Csp 35/2017 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, resp. jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom tohto základného práva je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty

dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Priznanie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú

- právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje,
- správanie účastníka súdneho konania a
- postup samotného súdu.

Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci.

Právna a faktická zložitosť vecí:

14. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti vecí, ústavný súd súhlasí s tvrdením zákonného sudcu, že toto konanie nebolo možné hodnotiť ako *a priori* jednoduché, najmä s poukazom na pochybnosti o význame a prípustnosti opakovaných individuálnych žalôb o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Na druhej strane, ako aj zákonný sudca v napadnutom konaní pripustil, obdobných žalôb malo byť na okresnom súde signifikantné množstvo, čo s ohľadom na obdobnosť týchto vecí znižuje význam jeho argumentu o právnej zložitosti. V každom prípade priebeh napadnutého konania, ako bol opísaný v predošlej stati, nemožno pripísať na vrub potenciálnej faktickej alebo právnej zložitosti prerokovávanej veci. K tomuto ústavný súd dopĺňa, že ak aj v sťažovateľovom prípade nešlo o konanie, ktoré by odôvodňovalo osobitný prístup zo strany súdu (napr. pracovnoprávny spor, resp. konanie vo veciach maloletých), to neznamená, že zbytočná a extenzívna nečinnosť súdu rádovo v rokoch (4,5 roka) nemá žiadny význam pre právne postavenie sťažovateľa, ako sa vo svojom vyjadrení snažil naznačiť zákonný sudca. Aj keby mal spor pre sťažovateľa iba symbolický význam, bez významnejších dopadov na jeho právne postavenie, súdy s ohľadom na základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov nemôžu bez dôsledkov rezignovať na činnosť, ak majú právomoc a povinnosť príslušnú vec

prejednať a rozhodnúť. Samozrejme, ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní finančného zadostučinenia prihliadne aj na význam napadnutého súdneho konania pre sťažovateľa.

Správanie účastníka konania:

15. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu, konštatuje, že neidentifikoval žiadny postup na strane sťažovateľa, ktorý by v napadnutom konaní mohol mať negatívny vplyv na dĺžku konania. V tomto bode ústavný súd nesúhlasí s hodnotením zákonného sudcu v napadnutom konaní, ktorým poukazoval na procesnú neaktivitu sťažovateľa. Totiž aj keď sťažovateľ pravidelne neurgoval okresný súd, aby konal počas jeho viac ako štvorročnej nečinnosti, samotné konanie bolo v štádiu, keď nebola potrebná ďalšia participácia sporových strán, ale práve rozhodnutie, resp. aktivita samotného okresného súdu.

Postup okresného súdu v napadnutom konaní:

16. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prieťahom, bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní. Najdlhším obdobím nečinnosti bolo obdobie medzi marcom 2017 a septembrom 2021, keď okresný súd nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty strán napadnutého súdneho konania. Okrem toho došlo v napadnutom konaní okresného ešte k dvom momentom, ktoré neboli ideálne vo vzťahu k efektívnosti postupu súdu. Prvým bola okolnosť, že prakticky prvý rok konania sa riešila iba námietka miestnej nepríslušnosti vznesená odporcom, pričom vzhľadom na samotnú žalobu okresný súd nemohol mať pochybnosť, že ide o spotrebiteľský spor, pri ktorom sa uplatňuje aj osobitná miestna príslušnosť, resp. miestna príslušnosť daná na výber (ktorá svedčila aj okresnému súdu, na ktorom bola podaná žaloba, pozn.). Druhým momentom bola okolnosť, že napriek vyhláseniu rozsudku 8. októbra 2021 bol tento vyhotovený a expedovaný až 1. februára 2022. Obe tieto okolnosti nesvedčia o efektívnom postupe okresného súdu. V napadnutom konaní teda došlo k neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu približne v rozsahu 4 a pol roka a popritom okresný súd postupoval neefektívne, čo možno v kontexte danej veci jednoznačne považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

17. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Csp 35/2017 porušené boli (bod 1 výroku tohto nálezu).

18. Ústavný súd poukazuje na to, že podľa prehľadu úkonov v napadnutom konaní bola vec postúpená odvolaciemu súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti v tej časti, v ktorej sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov (bod 4 výroku tohto nálezu), pretože takýto príkaz uložený okresnému súdu v aktuálnej procesnej situácii nemá žiadne opodstatnenie.

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

19. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

20. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

21. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

22. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

23. Sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur, ústavný súd ale považoval túto sumu za neprimeranú, preto mu priznal finančné zadosťučinenie iba vo výške 200 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). Ústavný súd dal čiastočne za pravdu okresnému súdu, ktorý poukazoval na objektívne nižší význam sporu pre samotného sťažovateľa, pričom sťažovateľovo odôvodnenie, že v súvislosti s napadnutým konaním pociťoval výrazné stresové vypätie, vyznievalo v tomto kontexte nepresvedčivo. Aj keď ústavný súd uznáva, že dopad výsledku napadnutého konania nebude mať rozhodujúci vplyv na majetkové postavenie sťažovateľa, nemožno ho ale úplne bagatelizovať – ako to naznačoval okresný súd. Naopak, ústavný súd nemohol uznať argument okresného súdu, že sťažovateľ je účastníkom minimálne 20 súdnych konaní, a preto ho považoval za „skúseného“ účastníka súdnych konaní. Totiž samotná okolnosť počtu konaní sťažovateľa nehovorí nič o význame, ktorý môže mať pre sťažovateľa konkrétne konanie. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že ide o spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou objektívne slabšej strany (t. j. sťažovateľ) proti obchodnej spoločnosti s notoricky agresívnym a nevyberavým prístupom nielen v súdnych, ale aj mimosúdnych a exekučných konaniach. Vzhľadom na už uvedené, ako aj s poukazom na konštatovanie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, ktoré vyústilo do porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote, ústavný súd sťažovateľovi priznal aj finančné zadosťučinenie. Pri určení výšky tohto zadosťučinenia zohľadnil svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 63/2020, IV. ÚS 109/2020, IV. ÚS 287/2020, IV. ÚS 313/2020). V prevyšujúcej časti jeho ústavnej sťažnosti týkajúcej sa finančného zadosťučinenia teda nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 476,60 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

25. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a jeden úkon právnej služby za rok 2022 v sume 193,50 eur (podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky) a za rok 2022 v sume 11,63 eur. Súčasťou výslednej sumy je aj daň z pridanej hodnoty vo výške 79,43 eur.

26. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu